

JURIDISKĀ SILOĢISMA FUNKCIJA TIESAS NOLĒMUMU ARGUMENTĀCIJAS VEIDOŠANĀ¹

THE FUNCTION OF LEGAL SYLLOGISM IN FORMING THE REASONING OF COURT RULINGS

Jānis Musts, *Mg. iur.*

Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes doktorants

Summary

In the discourse of the theory of law, there are several different kinds of legal syllogisms. The aim of this paper is to discover the functions of these different legal syllogisms and determine which functions are useful in forming the reasoning of court rulings. The author discovered thirteen different functions, but only eleven of them are relevant in forming court rulings that can be sufficiently justified.

Atslēgvārdi: juridiskais siloģisms, tiesību teorija, juridiskās argumentācija

Keywords: legal syllogism, theory of law, legal justification

Juridiskais siloģisms ir deduktīvs slēdziens ar noteiktu saturu, kas saistīts ar tiesību normu piemērošanu². Lai gan juridiskā siloģisma funkcijai ir būtiska ietekme uz juridiskā siloģisma struktūru un tā izmantošanas priekšnosacījumiem, tomēr juridiskā siloģisma funkcijas nav pietiekami izpētītas.

Darba mērķis ir uzrādīt juridiskā siloģisma funkcijas, kurām ir nozīme tiesas nolēmumu argumentācijas veidošanā.

Lai sasniegtu šo mērķi, pētījumā tiek izvirzīti divi uzdevumi, respektīvi, kategorizēt tiesību teorijas diskursā atrodamās juridiskā siloģisma funkcijas un uzrādīt, kurām no šīm funkcijām ir nozīme tiesas nolēmumu argumentācijas veidošanā.

Autors juridiskā siloģisma funkcijas klasificē, ņemot vērā šādus divus elementus:

- I. juridiskā siloģisma attiecības ar tiesību normu piemērošanas pamatojumu (turpmāk arī – pamatojums):
 1. tver visu pamatojumu;
 2. tver pamatojuma daļu:
 - a) šī daļa ir nemainīgs pamatojuma kodols;
 - b) šī daļa nav nemainīgs pamatojuma kodols;

¹ Pētījums tapis ar LU Fonda un “Eversheds Sutherland Bitāns” stipendijas “Mūsdienu izaicinājumi tiesību piemērošanas teorijai un praksei Latvijā” atbalstu.

² Musts J. Juridiskā siloģisma jēdziens. Grām.: Tiesību ierobežojumu pieļaujamība un attaisnojamība demokrātiskā tiesiskā valstī. Latvijas Universitātes 81. starptautiskās zinātniskās konferences tiesību zinātnes rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2023, 416. lpp.

3. netver pamatojumu;

II. izteikumu, kuru ar loģisku nepieciešamību juridiskais siloģisms pamato – juridiskā siloģisma secinājums (turpmāk arī – secinājums)³.

Tiesību teorijas diskursā ir atrodama vērā ņemama juridiskā siloģisma secinājuma variāciju daudzējādība. Autors ir identificējis vienpadsmit variācijas (S1–11).

S1 Visi tiesību subjekti, kuri atbilst tiesiskajam sastāvam, ir tiesību subjekti, uz kuriem attiecas tiesiskās sekas.

Pirmā secinājuma variācija ir juridiskajam siloģismam, kas ir vērsts uz to, lai nonāktu pie tādas tiesību normas, kuras tiesiskais sastāvs (N2x) ļauj vieglāk atpazīt, ka tiesību norma ir piemērojama konkrētajā lietā⁴.

Pirmā premisa (sākotnējā tiesību norma): visiem x, ja N1x, tad Sx.

Otrā premisa (valodas lietojuma noteikums): visiem x, ja N2x, tad N1x.

Secinājums (jaunā tiesību norma): visiem x, ja N2x, tad Sx.

Šādu juridisko siloģismu var izmantot, lai pamatotu cita juridiskā siloģisma premisu. Tātad, tas tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*, jo šī juridiskā siloģisma secinājums nav pamatojuma galīgais secinājums.

S2 Individualizēta tiesiskā sastāva pazīme.

Šāds secinājums var būt tādiem juridiskajiem siloģismiem, ar kuriem tiek pamatots, ka ir iestājusies konkrēta tiesiskā sastāva pazīme, piemēram, tad, kad izpildījušies legāldefinīcijā uzrādītie normatīvie priekšnoteikumi. Piemēram, Komerclikuma 45. pantā norādīts, ka “komercaģents ir komersants, kas pilnvarots citas personas (principāla) vārdā un labā pastāvīgi slēgt darījumus ar trešajām personām vai arī sagatavot to noslēgšanu”⁵. Ja kāds konkrēts tiesību subjekts izpilda šajā legāldefinīcijā uzrādītos normatīvos priekšnoteikumus, tad var secināt, ka šis konkrētais tiesību subjekts ir komercaģents. Juridiskie siloģismi, ar kuriem iecerēts kvalificēt noziedzīgu nodarījumu (piemēram, *A ir persona, kura izdarījusi laupīšanu*)⁶, arī noved līdz S2. Šie juridiskie siloģismi tver vienīgi *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*.

S3 Konkretizētas tiesiskās sekas.

Tiesisko seku konkretizēšana tiek veikta, tās piesaistot konkrētai dzīves situācijai, individualizējot vai precizējot. Tiesiskās sekas tiek individualizētas uz vienu vai vairākiem elementiem. Piemēram, ja piemērojamās tiesību normas tiesisko seku struktūra noteic, ka x ir pienākums samaksāt soda naudu 30 eiro apmērā, tad šīs tiesiskās sekas jāindividualizē attiecībā uz vienu elementu. Savukārt, ja tiesisko seku

³ Musts J. Juridiskā siloģisma funkcijas koncepts. Grām.: Likumdošana un tās rezultāts Latvijā: pagātnes mācības, mūsdienu tendences, problēmas un risinājumi. Latvijas Universitātes 82. starptautiskās zinātniskās konferences tiesību zinātnes rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2024, 198. lpp.

⁴ Alexy R. A Theory of Legal Argumentation. The Theory of Rational Discourse as Theory of Legal Justification. Translated by Ruth Adler and Neil MacCormick. Oxford: Clarendon Press, 1989, p. 225.

⁵ Komerclikums: LV likums. Pieņemts: 13.04.2000.

⁶ Plotnieks A. Tiesību teorija & juridiskā metode. Otrais papildinātais un pārstrādātais izdevums. Rīga: Izglītības solī, 2013, 257. lpp.; Guiu M. Legal Classification and Judicial Syllogism. Juridical Tribune, Vol. 8, No. Special issue, 2018, pp. 143–144.

struktūra noteic, ka x ir pienākums personai y atlīdzināt zaudējumus z apmērā, tad tiesiskās sekas jāindividualizē attiecībā uz vairākiem elementiem.

Tiesiskās sekas tiek precizētas, ja sākotnēji tās satur tiesisko seku alternatīvas, bet precizēšanas rezultātā no šīm alternatīvām atbrīvojas. Šīs alternatīvas var izpausties vairākos veidos:

- 1) dažādu tiesisko seku katalogs;
- 2) uzrādītas tiesisko seku robežas, kuras nosaka iespējamo tiesisko seku spektru;
- 3) tiesiskās sekas satur nenoteiktus tiesību jēdzienus⁷.

Konkretizēt tiesiskās sekas var arī relatīvi vājā formā, proti, tās tikai piesaistot konkrētai dzīves situācijai. Jānorāda, ka visos gadījumos, kad tiesiskās sekas tiek individualizētas, tās vienlaikus tiek arī piesaistītas konkrētai dzīves situācijai. Konkrētai dzīves situācijai var piesaistīt precizētas vai arī neprecizētas tiesiskās sekas.

Jēdziens "konkretizētas tiesiskās sekas" apzīmēs tādu izteikumu, kuru nav tālāk jāprecizē, un attiecīgais izteikums var būt individualizēts uz vairākiem elementiem. Savukārt, ja tiesiskās sekas paredzēts individualizēt tikai attiecībā uz noteiktiem elementiem, tad tie tiks uzskaitīti attiecīgajā izteikumā⁸.

Dažādu autoru darbos novērojams, ka juridiskajiem siloģismiem, kuri pamato S3, mēdz būt atšķirīgas attiecības ar tiesību normu piemērošanas pamatojumu. Piemēram, eksistē tāds juridiskais siloģisms, kas pamato S3, bet to izmanto tikai tad, kad ar citu juridisko siloģismu nav izdevies nonākt līdz konkretizētām tiesiskajām sekām. Šādā gadījumā attiecīgais juridiskais siloģisms tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*, jo eksistē gadījumi, kad šo siloģismu nav jāizmanto, t. i., tas nav nemainīgs ikviena pamatojuma elements⁹. Ir arī tādi juridiskie siloģismi, ar kuriem iecerēts tvert konkretizētas tiesiskās sekas (pamatojuma galīgo secinājumu) ikvienā tiesību normu piemērošanas pamatojumā¹⁰. Šāds juridiskais siloģisms tver *pamatojuma daļu, kura ir nemainīgs pamatojuma kodols*¹¹.

S4 Individualizētas tiesiskās sekas.

Šāds juridiskā siloģisma secinājums ir individualizēts uz dažādiem elementiem (vienu vai vairākiem tiesību subjektiem, naudas summām, priekšmetiem u. tml.), bet tas vienlaicīgi var būt arī tāds, kuru nepieciešams tālāk precizēt¹². Secīgi juridiskie siloģismi, kuri pamato S4, tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*, jo to struktūra negarantē, ka tiesiskās sekas būs arī precizētas.

⁷ Šīs trīs formas saskatāmas dažādajos veidos, kā izpaužas iestādes rīcības brīvība. Kovaļevska A. Iestādes rīcības brīvība un tās samazināšana līdz nullei. Jurista Vārds, 19.12.2023., Nr. 51/52 (1317/1318), 23.–24. lpp.

⁸ Musts J. Juridiskā siloģisma struktūra. Augstākās Tiesas Biļetens, 2025, Nr. 30, 85.–86. lpp.

⁹ Larenz K., Canaris C. W. Methodenlehre der Rechtswissenschaft. Dritte, neu bearbeitete Auflage. Berlin, Heidelberg, New York, Barcelona, Budapest, Hongkong, London, Mailand, Paris, Tokyo: Springer Verlag, 1995, S. 97.

¹⁰ Protams, tas, ka autors ir iecerējis nonākt līdz konkretizētām tiesiskajām sekām, nenozīmē, ka uzrādītā juridiskā siloģisma struktūra to ļauj izdarīt. Sk.: Kalniņš E. Tiesību normu piemērošanas loģiskā shēma. Grām.: Juridiskās metodes pamati. 11 soļi tiesību normu piemērošanā. Melķis E. (zin. red.). Rīga: Latvijas Universitāte, 2003, 23. lpp.

¹¹ Musts J. 2024, 197. lpp.

¹² Stelmach J., Brozek B. Methods of legal reasoning. Dordrecht: Springer, 2006, pp. 57–58.

S5 Vismaz daļēji individualizētas tiesiskās sekas.

Juridiskie siloģismi ar šādu secinājumu ir īpatnēji divos aspektos. Pirmkārt, tie negarantē, ka attiecīgās tiesiskās sekas nevajadzēs tālāk precizēt. Otrkārt, tie pieļauj iespēju veidot tādu argumentu, kas nav līdz galam individualizēts. Otrā īpatnība ir vēlama, piemēram, tad, kad tiesību normu piemērotājs var noteikt, ka kādai personai būs pienākums citai personai atlīdzināt zaudējumus, bet zaudējuma apmēra noskaidrošana ir laikietilpīga. Šādos gadījumos tiesiskās sekas līdz galam tiek konkretizētas citā nolēmumā ar citu juridisko siloģismu¹³. Secīgi juridiskie siloģismi, ar kuriem pamato S5, tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*.

S6 Uz tiesību subjektu attiecas tiesiskās sekas, kuras nevajag tālāk precizēt.

Atšķirībā no S3 šajā secinājumā tiek noteikts, ka tiesiskās sekas tiek individualizētas tikai uz vienu elementu – tiesību subjektu. Juridiskajiem siloģismiem, ar kuriem pamato S6, varētu dot priekšroku tad, kad tiesību normu piemērotājs saskaras vienīgi ar tiesību normām, kuras jāindividualizē tikai uz šo vienu elementu. Norāde, ka attiecīgās tiesiskās sekas nevajag tālāk precizēt, nozīmē, ka attiecīgā juridiskā siloģisma premisas jāveido tā, lai tās garantē attiecīgo rezultātu. Šādi juridiskie siloģismi tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*, jo attiecīgā juridiskā siloģisma autors iecerējis to izmantot tikai tad, kad piemērojamās tiesību normas tiesiskās sekas jāprecizē¹⁴.

S7 Uz tiesību subjektu attiecas tiesiskās sekas.

Juridiskie siloģismi, ar kuriem pamato S7, atšķirībā no tiem, ar kuriem pamato S6, ir veidoti tā, ka juridiskā siloģisma premisas negarantē to, ka tiesiskās sekas tālāk nevajag precizēt. Tas nozīmē, ka attiecīgā juridiskā siloģisma struktūru kopumā un konkrēti arī secinājumu var veidot krietni vienkāršāku, piemēram, A ir persona, kura jā soda ar brīvības atņemšanu līdz pieciem gadiem¹⁵. Arī šādu juridisko siloģismu var izmantot, lai tvertu *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*.

Turklāt var gadīties, ka S7 ir iecerētais secinājums arī vulgārā formālisma (angļu val. – *vulgar formalism*)¹⁶ gadījumā, proti, kad ar juridisko siloģismu tver visu pamatojumu krimināllietā¹⁷. Par šādu iespēju liecina akcents uz to, ka tiek izmantots tikai viens siloģisms, kura lielā premisa ir vispārēja likuma norma (angļu val. – *general law*), mazā premisa ir par to, vai darbība ir vai nav saskaņā ar likumu, bet secinājums – brīvība vai sods (angļu val. – *punishment*). No šī lakoniskā apraksta var secināt, ka tiek izmantots *modus barbara*. Šī forma neļauj precizēt tiesiskās sekas, bet tikai piesaistīt konkrētai dzīves situācijai vai individualizēt uz vienu elementu, kas šajā gadījumā ir tiesību subjekts, kurš tiek sodīts. Protams, Latvijas tiesību sistēmā šāda funkcija nav realizējama, jo pamatojums neaprobežojas ar deduktīviem argumentiem¹⁸.

¹³ Larenz K., Canaris C. W. 1995, S. 97.

¹⁴ Wróblewski J. Legal Syllogism and Rationality of Judicial Decision. *Rechtstheorie* Vol. 5, No. 1–2, 1974, pp. 44–45.

¹⁵ Klug U. *Juristische Logik*. 4. Aufl. Berlin; Heidelberg; New York: Springer, 1982. S. 49.

¹⁶ Leiter B. Legal formalism and legal realism: What is the issue? *Legal Theory*, 16(2), 2010, p. 111.

¹⁷ Beccaria C. *On Crimes and Punishments and Other Writings*. Toronto: University of Toronto Press, 2009, p. 14.

¹⁸ Piemēram, deduktīvi argumenti nav tie, kas paredz uzrādīt pierādījumus, ar kuriem pamato tiesas secinājumus (Kriminālprocesa likuma 527. panta otrās daļas pirmais punkts). Kriminālprocesa likums: LV likums. Pieņemts: 21.04.2005.

S8 Uz situāciju, kura atbilst faktiskā sastāva pazīmēm, attiecas tiesiskās sekas.

S8 atšķiras no iepriekšējiem secinājuma variantiem ar to, ka tajā tiesiskās sekas netiek individualizētas, bet tikai piesaistītas konkrētais dzīves situācijai, kura tiek raksturota ar konkrētām faktiskā sastāva pazīmēm¹⁹. Šāds izteikums varētu kalpot par starpsecinājumu, pirms tiesību normu piemērotājs individualizē tiesiskās sekas. Secīgi attiecīgais juridiskais siloģisms tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*.

S9 Uz situāciju attiecas tiesiskās sekas.²⁰

Tas, kas tika apgalvots par S8, attiecas arī uz S9, izņemot to, ka S9 nesatur faktiskā sastāva pazīmju aprakstu.

S10 Konkrētai dzīves situācijai nepiesaistītas tiesiskās sekas.

Šāda secinājuma variācija izriet no turpmākajiem apgalvojumiem.

1. “Secinājums ir virsteikuma normas tiesiskās sekas.”²¹
2. “[...] tiek izdarīts secinājums par tiesisko seku iestāšanos. Taču, tā kā tiesību normā arī tiesiskās sekas ir vispārinātas, tiesību piemērotājam ir nepieciešams tās individualizēt (konkretizēt).”²²

Tā kā piemērojamās tiesību normas tiesiskās sekas var saturēt alternatīvas, bet nevar saturēt apgalvojumus par konkrētu dzīves situāciju, tad tās ir pilnīgi nekonkretizētas. Lai gan juridiskais siloģisms, ar kuru pamato S10, iecerēts kā tāds, kas tver tiesību normu piemērošanas pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols, tomēr autors šādai tēzei nepiekrīt, jo vispārinātas tiesiskās sekas ir tādas, kuras attiecas uz ikvienu tiesību subjektu. Attiecīgais juridiskais siloģisms *netver pamatojumu*²³.

S11 Situācija ir tiesiskā sastāva gadījums.

Svarīgi saprast, ka šajā secinājumā netiek uzrādītas faktiskā sastāva pazīmes un tiesiskā sastāva pazīmes²⁴. Tiesu praksē S11 var parādīties turpmākā secinājuma veidā. “Līdz ar to lietā konstatētie apstākļi pēc būtības atbilst Civillikuma 1772. panta tiesiskajam sastāvam.”²⁵ Juridiskais siloģisms ar šādu secinājumu tver *pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols*.

Šis pārskats par tiesību teorijas diskursā atrodamajām juridiskā siloģisma funkcijām liecina par to, ka eksistē liela funkciju dažādība, kura primāri ir balstīta uz juridiskā siloģisma secinājuma variāciju daudzējādību. Savukārt liela vienveidība saskatāma otrajā funkcijas dimensijā, proti, ar juridisko siloģismu pārsvarā iecerēts tvert pamatojuma daļu, kura nav nemainīgs pamatojuma kodols. Šai vienveidībai varētu būt vairāki iemesli. **Pirmkārt**, tiesību teorētiķi primāri koncentrējas uz tiesas

¹⁹ Klug U. 1982 S. 63.

²⁰ Ibid.

²¹ Neimanis J. Ievads tiesību teorijā. Rīga: Jāņa Nemaņa izdevums, 2004, 138. lpp.

²² Neimanis J. Tiesisko seku konkretizēšana, izdodot obligātu administratīvu aktu. Jurista Vārds, 20.03.2007., Nr. 12(465).

²³ Vairāk par potenciālu pielietojumu šādam juridiskajam siloģismam sk.: Musts J. 2023, 412. lpp.

²⁴ Larenz K., Canaris C.W. 1995, S. 94.; Kalniņš E. 2003, 26. lpp.

²⁵ Kurzemes rajona tiesas 17.03.2023. spriedums lietā Nr. C-0909-23/3, 7.2.1 punkts. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/503424.pdf> [aplūkots: 13.05.2024.]

spriedumu argumentāciju. Tāpēc netiek veidoti siloģismi, kuri netver tiesību normu piemērošanas pamatojumu.

Otrkārt, tā kā ir plaši pieņemts, ka līdzās deduktīviem argumentiem pamatojumā tiek izmantoti arī nededuktīvi argumenti un ir svarīgi, lai tiesību normu piemērošanas akta adresāts tiktu informēts par argumenta gaitu, kas noved līdz lietas rezultātam, tad viss pamatojums nevar vienmēr sastāvēt vienīgi no juridiskā siloģisma.

Treškārt, nav viegli izveidot juridisko siloģismu, kas vienlaicīgi ir vienkāršs un tver nemainīgu pamatojuma kodolu. Tā kā parasti tiesību teorētiķi juridisko siloģismu balsta uz ļoti vienkāršām domāšanas formām (*modus barbara* un *modus ponens*), tad attiecīgās funkcijas var realizēt tikai ar eksotiskiem realizēšanas priekšnosacījumiem. Piemēram, ja ar juridisko siloģismu, ar kuru pamato S7, iecerēts tvert nemainīgu pamatojuma kodolu, tad piemērojamai tiesību normai jābūt tādai, kura nekad nav jāprecizē, un tās jāindividualizē tikai uz tiesību subjektu. Šāds priekšnosacījums no piemērojamo tiesību normu klāsta izslēgtu, piemēram, civiltiesību materiālās tiesību normas, kurās tiesiskās sekas jāindividualizē attiecībā uz vairākiem tiesību subjektiem.

Tiesas nolēmumu argumentācijas veidošanā var noderēt juridiskie siloģismi ar visām pētījumā uzrādītajām funkcijām, izņemot tām, ar kurām nav iecerēts tvert pamatojumu. Protams, izvēloties, kurus juridiskos siloģismus izmantot, jāņem vērā to funkciju realizēšanas nosacījumi, piemēram, ja tiek veidotas vadlīnijas argumentācijai administratīvo pārkāpumu lietās, tad var izmantot vienkāršāku juridiskā siloģisma variantu, ar kuru pamato S6 un S7, jo pietiek ar to, ka tiesiskās sekas tiek individualizētas uz vienu tiesību subjektu. Papildus jāņem vērā potenciālā mijiedarbība starp funkcijām, piemēram, vienā pamatojumā varētu būt juridiskie siloģismi, kuri katrs tver noteiktu pamatojuma daļu, kas nav pamatojuma kodols, un attiecīgi pamato S1, S3 un S5.

Šis pētījums nav vērsts uz to, lai identificētu tikai tās funkcijas, kuras var realizēt vienīgi Latvijas tiesiskajā sistēmā. Turklāt, tas, ka kādu juridiskā siloģisma funkciju var realizēt konkrētā tiesību sistēmā, nenozīmē, ka tas obligāti jādara. Secīgi šis pētījums var palīdzēt tiesību teorētiķiem, kuri mēģina orientēties juridiskā siloģisma funkciju daudzējādībā, lai kādu no šīm funkcijām izvēlētos vai lai labāk saprastu, kā šādas funkcijas var veidot vai pilnveidot.

Kopsavilkums

1. Pētījumā atrastas turpmākās juridiskā siloģisma funkcijas.
 - 1) Tverot **visu pamatojumu**, ar loģisku nepieciešamību pamato izteikumu, ka uz tiesību subjektu attiecas tiesiskās sekas.
 - 2) Tverot pamatojuma daļu, kas **nav** nemainīgs tiesību normu piemērošanas pamatojuma kodols, ar loģiku nepieciešamību pamatot kādu no turpmākajiem izteikumiem.
 - Visi tiesību subjekti, kuri atbilst tiesiskajam sastāvam, ir tiesību subjekti, uz kuriem attiecas tiesiskās sekas.
 - Individualizēta tiesiskā sastāva pazīme.
 - Konkretizētas tiesiskās sekas.
 - Individualizētas tiesiskās sekas.

- Vismaz daļēji individualizētas tiesiskās sekas.
 - Uz tiesību subjektu attiecas tiesiskās sekas, kuras nevajag tālāk precizēt.
 - Uz tiesību subjektu attiecas tiesiskās sekas.
 - Uz situāciju, kura atbilst faktiskā sastāva pazīmēm, attiecas tiesiskās sekas.
 - Uz situāciju attiecas tiesiskās sekas.
 - Situācija ir tiesiskā sastāva gadījums.
- 3) Tverot pamatojuma daļu, kas **ir** nemainīgs tiesību normu piemērošanas pamatojuma kodols, ar loģisku nepieciešamību pamatot konkretizētas tiesiskās sekas.
 - 4) Netverot pamatojumu, ar loģisku nepieciešamību pamatot konkrētai situācijai nepiesaistītas tiesiskās sekas.
2. No šīm trīspadsmit juridiskā siloģisma funkcijām tiesas nolēmumu argumentācijā nevar izmantot vienīgi ceturtajā punktā norādīto funkciju, jo tā netver pamatojumu. Papildus var norādīt, ka pirmajā punktā uzrādītā funkcija nesader ar prasību pēc pietiekama pamatojuma, jo tiesas nolēmumu argumentācijā tiesību normu piemērošanas pamatojums neaprobežojas ar deduktīviem slēdzieniem.